

GLASNIK

AUSTR. KRŠČ. TOBAČNE DELAVSKE ZVEZE

Izhaja vsak petek

Uredništvo:
Kopitarjeva ulica 6

Naročnina znaša:
celoletna . . . K 4.—
poluletna . . . K 2.—
četrtna . . . K 1.—

Posamezna številka
stane 10 vin.

Št. 31.

V Ljubljani, dne 30. julija 1915.

Leto VIII.

Proti oderuštvi.

Dne 24. julija 1915 se je razglasilo: Notranji minister je poslal vsem deželnim vladam obširen odlok proti navijanju cen. Kljub neštevilnim kaznim in ministrskim odredbam se neobhodno potrebno blago vedno bolj draži. Ministrstvo naroča zato, naj se strogo nadzirajo cene in naj se ostro nastopa proti vsakemu navijanju cen.

Neobhodno potrebno je, da je delavstvo poučeno, kakšna navodila da so se glede na navijanje cen izdala oblastem. Posnemamo:

Določitev cen med vojsko.

Priznati se mora, da so se v sedanjem vojnem času stroški za proizvodnjo in za nabavo blaga povišali in bi se povišanju cen ne bilo mogoče izogniti. Trpeti se pa ne more več nepošteno navijanje cen zato, ker tu in tam začasno prične kakega blaga primanjkovati. V rednih razmerah določi cene vprašanje po blagu in ponudba o prodaji, zdaj se pa že iz višjih državnih koristi ne sme trpeti, da proizvajalec zadržuje toliko časa blago, dokler ne doseže nečudenih dobičkov, kakršnih bi ne bil v rednih časih nikdar dosegel. Trpeti se tudi ne sme, da bi prekupci svoje cene dvigavali zato, da eden drugemu iztrgajo blago, kakor tudi prodajalcu, in da končno kupci na drobno s popolno neprimerno visokimi cenami draže blago in da mora zato konsument v svoji sili plačati nečuvane cene ali pa opustiti nakup za življenje najpotrebnejših stvari.

Nasproti tem nezdravim pojavom je nujno potrebno, da se dobi merilo za presojo določanja cen. Večinoma se bodo morala skrbno in stvarno presoditi lastni stroški, ki so se seveda radi vojnih razmer tudi dvignili, priračunati se mora tudi primeren dobiček. Nikakor pa ne gre, da bi kar tebi nič meni nič po prodajalcih postavljene cene, ki so večkrat oderuške, smatrali za postaven temelj cen.

Paziti se mora na to, da se glede na cene v sosednjih pokrajinah in večkrat tudi v istem upravnem deželnem okrožju presojuje z istim merilom in da se morebiti v kakem kraju nič ne

nastopi ali pa malo, v drugem pa zopet pretirano ostro, vsled česar se ponudbe blaga s kakega kraja popolnoma odtegnejo drugam.

Neenakost postopanja oblasti.

Neenako postopanje uradnih činiteljev je poleg drugih razlogov tudi provzročilo sedanje razmere. Naj se je že to zgodilo iz katerihkoli razlogov, so dolžne vse nadzorovalne oblasti, da v vseh razmerah nastopijo z vso močjo proti izrodkom, če potrebno, tudi z najstrožjimi odredbami tudi proti tistim, ki iz kakršnihkoli razlogov trpe ali celo pospešujejo take izrodke.

Sodelovanje občinstva.

V boju proti izrodkom ne more, kakor uči izkušnja, zadoščati le samo to, kar zapazijo uradni činitelji sami. Potrebno je, da tudi občinstvo pridno sodeluje in naj se opozarja, da nudi oblastem priliko, da morejo nastopiti. Ne zadošča, da se občinstvo omejuje na ogorčeno in živahno obsodbo navijanja cen, a opusti vsako ovadbo zato, ker se boji zaslišanja kot priča in drugih neprijetnosti in ker obstoja sploh moralen strah proti ovadbam. Državljan, ki sodeluje pri naznanjenju kazenskih slučajev, da se pokličejo dražitelji na odgovor, ni ovajalec v zaničevalnem smislu, marveč storil je domoljuben čin. Saj vodijo naši sovražniki do skrajnosti gospodarsko vojsko, da bi nas izstradali. V tej izstradalni vojski se mora zato vsak državljan skupno z državo vojskovati z vso silo proti sovražniku. Navijalec cen pa ne le, da tega ne stori, marveč služi naravnost, če tudi ne namenoma in neposredno, sovražniku. Izkorišča namreč gospodarske težave vojske, da se z neupravičljivo visokimi cenami obogati, slabi zato svoje v tej vojski sovražnika uničujoče sodržavljane in jih tako goni lakoti v naročje. Škoduje zato v gotovem smislu ravno tako domovini kakor tisti, ki se sicer veže s sovražnikom proti domovini. Vsak državljan je zato dolžan, da sodeluje v boju proti navijanju cen seveda s postavnimi sredstvi. Na sitnosti, ki so v zvezi z ovajanjem, se ne sme nihče ozirati, ker se koristi skupnosti z vsakim dokazom, da so se cene navijale.

Naznanilo cen.

Velevažno za občinstvo in za oblast je, da so razvidne cene živil v trgovinah in na trgih. To je že določeno v obrtnem redu, ki predpisuje v § 52., da mora za malo prodajo stvari, ki so potrebne za dnevno preživljenje, obrtna oblast ukazati, da se cene lahko razvidijo.

Obžalovati se mora, ker se v življenju že v miru tako važna in kot stalno mišljena uvedba večkrat ni izvajala. Izjema je, kjer se ta predpis drži. V vojnih časih, ko se cene dvigajo in ko se cene bujno navijajo, je ta že pozabljeni predpis velike važnosti. Oblasti so dolžne, naj strogo skrbne, da se brez vsake izjeme ta predpis izvaja in naj izvajanje stalno nadzoruje in da so povsod tako na trgih kakor v trgovinah in na stojnicah cene razvidne. Ti predmeti bi bili osobito moka, sladkor, meso, mesni predmeti, mast, surovo maslo, špeh, jajca, zelenjava, sočivje, sadje, krompir itd.

Zaplenitev blaga in zatvoritev obratov.

Boj proti navijanju cen v obratih in na trgih zahteva, da se osobito ostro nastopi tam, kjer opravičujejo napake posebno oster nastop, če se mora n. pr. zlomiti gotov odpor in da se tudi izrabljajo dozdej premalo izrabljena nasilna sredstva § 152. obrtnega reda, po katerem je pri razsodbah in pri drugih odredbah oblast upravičena, da zagotovi uspeh z zaplenitvijo blaga in da zatvori obrat.

Razvidnice cen.

Da se doseže pregled o nastavitvi cen in da se nabere gradivo za morebitne odredbe, naj politične deželne oblasti, če se to še ni zgodilo, sestavijo vsak teden za deželno glavno mesto in eventuelno tudi za druga važna tržišča v deželi razvidnice o podrobnih tržnih cenah. Razvidnice se morajo vsak mesec poslati notranjemu ministrstvu.

Občine dolžne, da pritiskajo na cene.

Jasno je, da se le z nadzorovanjem in s strogimi kaznimi krivcev zlo navijanju cen še ne iztrebi korenito in da se morajo uporabljati poleg teh odredb tudi sredstva, s katerimi se pri-

sili npravno znižanje cen. Pač je to najtežavnejše vprašanje. Ne glede na vladne odredbe naj se vsekakor večjim občinam, osobito glavnih mest, najodločnejše svetuje, naj vplivajo s primernimi ukrepi na cene. Več mest v tu- in v inozemstvu se je tozadevno že izkazalo.

Pri nas morajo sicer občine premagati večje težave kot v Nemčiji. Gospodarske razmere so v Nemčiji tudi ugodnejše, kakor pri nas. Kljub temu se opozarja na zgled mesta Hamburg, ki je izdalo že 30 milijonov mark za nakup in za razdelitev cenenejšega mesa in krmil prebivalstvu, ki je ustanovilo pitalnice prešičev in ki izdeluje in deli med občinstvo posušeno meso.

Predvsem naj se s primerno organizacijo tržnega prometa odpravi vse, kar škoduje konsumentu in da se olajša neposredni promet med proizvajalcem in kupcem osobito tam, kjer so povzročili branjevcu neupravičeno navijanje cen.

Sodelovanje državnih in občinskih oblasti.

Politične, deželno knežje policijske oblasti in občine so dolžne, da se ravno na tem polju medsebojno podpirajo in da glede na važnost stvari sodelujejo.

Ako bi se morebiti pojavila nasporna mnenja deželnih knežjih policijskih in občinskih oblasti glede na nastop ob navijanju cen, se mora opozarjati, da ne glede na to, da morajo vse oblasti v dosego velikega namena v vojski proti gospodarskim posledicam vojske delati roko v roki, ni nikakega povoda za težkoče, kdo naj bi nastopil, ker je navijanje cen dejanje, ki se mora po sodnji kaznovati, in so že po kazenskem pravnem redu vse varnostne oblasti, torej tako državne kakor občinske varnostne oblasti, obvezane, da sodelujejo pri zasledovanju kaznivih dejanj.

Stvar tako državnih kakor občinskih organov je torej, da poizvedujejo

za takimi kaznivimi dejanji in da zato pregledavajo tudi trge in obrtne obratnice in da vložijo v danih slučajih brezobzirno kazenske ovadbe.

Notranji minister Heinold končno izvaja:

Pričakujem, da bodo ta navodila vse udeležene oblasti vestno izpolnjevale in prosim, naj se mi od slučaja do slučaja javi, kar se je opazilo.

Končno pripomnim, naj se tako proti tistim uradnim organom, ki bi dolžnosti proti navijanju cen ne izvajali ali ne zadostno, nastopi z brezobzirno strogostjo, zagotovljeni smejo pa biti najodločnejše podpore v svojem delovanju po predpostavljenih oblastih tisti uradniki in nastavljenici, ki natančno in strogo popolnoma izpolnjujejo svojo dolžnost.

× × ×

Ta odlok nam je pisan naravnost iz srca. Pozdravljamo osobito, da se je lotil notranji minister najtežavnejšega vprašanja, namreč podrobne prodaje živil na živilskih trgih. Tako krepkih besedi že dolgo nismo čitali. Mogoče bi bil kak članek še pred kratkim brez ministrovega podpisa natisnjen izšel na pobeljenem papirju, barvi in znaka nedolžnosti: bele lilije.

Vojska učiteljica.

Vojska uči moliti, uči pa tudi varčevati. V sedanji vojski si stoji nasproti morebiti več vojakov, kot v prejšnjih vojskah vse človeške povestnice; prekaša pa po strahoti vse svoje strašne prednice, ki niso poznale, da ne govorimo o novodobnih strašnih topovih, vojske v zraku in pod morjem. Takih armad, kakršne zdaj stoje na bojnem polju, tudi že stoletja niso videla od turških in mongolskih in od navalov ob ljudskem preseljevanju sem. Stojte si zdaj nasproti oboroženi narodi, ne več samo plačani vojaki ali del ljud-

stva, kakršne vojske je še poznalo minulo stoletje, ker so odločevale celo vojsko nekajurne bitke, o katerih bi danes bodisi katerikoli generalni štab javil, da je šlo morebiti za živahaen boj ali celo za prasko in ne za bitko. Posledic vojske že zdaj pregledati, ni mogoče. Na cel sedanji rod bo pa vojska v vsakem oziru zelo vplivala in morebiti izpremenila celo ustroj sedanje družbe.

Najbogatejši so bili do zdaj Angleži, a tudi najbolj ošabni. Zdaj postajajo ponižnejši. Razkošje ni nikjer na svetu tako cvetelo, kot je na Angleškem, tudi v Franciji ne; seveda lepa zunanja obleka in pa svetovnoznana hinavščina Angležev je znala gnjilobo v Angliji dobro prikrivati, a o razsipnosti in o zapravljanju Angležev se je vedelo veliko. Bogati Anglež je sipal lahkomišljeno denar, da je ustrezal slastem in strastem.

Vojska uči tudi Angleže varčevati in — moliti. V postavodajalnih zbornicah dvigujejo poslanci in člani plemiške zbornice svoj svarilen glas in zahtevajo, naj prično Angleži varčevati celo pri ženah omoženih vojakov, ki jih je do 843.000, ki so jim izdali med vojsko do 25 milijonov funtov šterlingov (nad 600 milijonov kron). Zelo se dela tudi na to, naj bi na Angleškem sploh ljudje manj jedli in da bi opuščali razne na Angleškem običajne drage razvade.

A tudi moliti so pričeli Angleži. Katoličanov je sicer v Angliji veliko, a uradna vera je le protestantska, anglikanska, ki ima protestantske škofe. Angleže so odtujili od vere njih očetov njih kralji, protestantizem zato ni posebno živo delujoč; versko čustvo zato pri anglikanskih Angležih ni posebno globoko. Škofje in duhovniki so bolj uradniki kakor svečeniki. A vojska že Angleže uči tudi moliti. Protestantski škofje opozarjajo Angleže, naj molijo, naj se svojih grehov kesajo, da naj zmernejše kot dozdej žive. V nedeljo je

X+Y

Prepozno.

Ob eni je bil obed. Hanica je odšla v jedilnico, a čakala je zaman. Naposled se ji je sporočilo, naj obeduje sama, milostiva ima opravka v svoji toaletni sobi. Hanica, ki je bila že vsa pripravljena, da odpotuje, je nervozno pogledala na uro. Spomnila se je doktorjevih besed: Torej točno ob dveh. Če bo Flora zelo hitela, morda bo še gotova o pravem času. Malo je pomislila in začela obedovati. Ob tri četrt na dve je vstopila Flora v svoji udobni domači obleki v obednico.

»Oprosti mi, Hanica, šivilja me je do sedaj mučila. Ah, kako okusno si razrezala piško! — Pa zakaj strmiš vame? Kaj ti je?«

»Flora, kako boš ti ob dveh napravljena? Sedaj je tri četrt na dve in ti si še taka!«

»Veš, Hanica, vstala bom vendarle doma. Kar sem sprva sklenila, pri tem naj ostane — Otroci — —«

Vrata so se odprla. Ivan je vstopil. »Ivan, ali boš vendar kosil z nama. Ko bi bila to vedela — glej, še en lep kosček piške je tu,« je hitela Flora.

»Ne, Flora,« je odgovoril. »Prišel sem se samo posloviti, da te še enkrat vidim in ti povem, da sem bil zelo egoističen, ko sem zahteval, da vse pustiš in greš z menoj. Spomnil sem se pa tudi, da odpotuje naša Hanica, od ktere se moram vendar posloviti.«

Obrnil se je proti prijateljici. »Z Bogom, Hanica!«

Podal ji je obe roki. »Hvala za vso ljubezen, ki si jo nama izkazala. Pridi zopet kmalu in pozdravi mi teto!«

Hanica mu je stisnila roko, pogledala mu globoko v oči in rekla:

»Z Bogom, fant moj! Ne trudi se tako, tvoje delo je naporno. Kadar me rabita, pokličita me!«

»Začudeno jo je pogledal. »Fant moj«, kot nekda, ko mu je bila edina ona zvest tovariš. Tesneje se je oprijel njenih rok, tudi on ji je zrl v oči. Ni umaknila pogleda — čemu, ničesar ji ni treba skrivati.

»Z Bogom!« je rekel še enkrat, in »Z Bogom!« svoji ženi, pa ta »z Bogom!« je dehtel ljubezni, pritajene, globake. Flora mu je namignila, smeječ se, s servieto. »Zdravstvuj, moj gospod in gospodar. Če boš postopal po mestecu B., spomni se svoje ženke, ki mora ostati doma radi svojih otrok!« Vrata so se zaprla, odšel je.

Flora se je zvonko zasmejala in si odrezala kosček kolača. Po prtu je pobirala odpadle drobtinice in mislila, zakaj pač danes Ivan tako sili s tem izletom. In Hanica tudi. In — ali mu ni rekla — fant moj. Kako neokusno in banalno. Ba! svet je včasih res zopern.

× × ×

Ura je 8. zvečer. Flora je spustila svoji sprejemnici zelene svilene zavese, da se je lahko poigravala z njim hladna pomladanska sapica. Prižgala si je vse luči, da bi prepodila sence, ki so jo mučile, odkar je odšel Ivan.

Ko se je odpeljala Hanica, se je Flora kar oddahnila. Mučile so jo Hanič-

bila molitev za kralja in za armado. Dne 4. avgusta se pa poda kralj sam molit za srečen izid vojske v protestantsko cerkev sv. Pavla v Londonu.

Pač vojska je strašna reč, ampak rodi le tu in tam kaj dobrega, kakor nam to kaže sedanji razvoj na Angleškem.

Slovenski železničar.

Protí pretiranemu draženju je izdalo generalno poveljstvo 13. armadnega zbora na Virtemberškem posnemanja vredne, stroge odredbe. Kdor bi vsakdanje, neobhodno potrebne življenjske potrebe (kruh, moko, mesenine, kavo, čaj, kakao, zelenjavo, mleko, drva, premog, svetilno olje in milo) prodajal z neprimernim dobičkom ali pa pri nakupovanju preplačeval, kakor tudi oni, ki bi ponudeno mu previsoko ceno sprejel, zapade zaporu do enega leta. Ista kazneni zadene tudi vsakogar, ki bi konsumu namenjena živila ali zatajil ali pa se protivil jih prodajati vsakomur. — Pri nas je seveda vse drugače in bi se človek, ki bi si podstopil kaki branjevki s prstom požugati, še grdo zameril. V sobotnem »Slovincu«, št. 160, se pere neki ljubljanski mesar, češ, da mesarji niso krivi draginje mesa, on da je moral plačati za neko tele 503 krone. V naslednji ponedeljkovi številki istega lista pa navaja neki prekupec tega prvostnega teleta cel paternošter prekupec, ki so si pri tej kupčiji mastili svoje mavhe, in s tem je zadeva najbrž častno pokopana. Ne verjamemo, da bi se oblast kaj pobrigala za to, za koliko se je ta telečja pečenka na poti iz kmetovega hleva pa do ust ljubljanskih močnjakov podražila. Prava dobrota je, da našemu vernemu ljudstvu teletina ni neobhodno potrebna, zanj je dobra, če ne še predobra, kaka plesnjiva koruzna moka.

ne očitujoče oči. — Toda prazno je bilo in pusto. Zakaj se ni odpeljala. Pohitela je k otrocim vprašati, kedaj vendar odide gospodična. Tam so ji povedali, da ima gospodična šele jutri prosto. Kako se je mogla vendar tako prepunotiti in ostati doma, ko bi bila tako lahko spremila Ivana.

Hera je v brezdelju pohajkovala od sobe do sobe in začelo jo je jeziti, da je ostala doma. Kaj bi bila pač Hanica rekla, ko bi jo sedaj videla! Da se je pa tudi morala tako neumno zmotiti. Preoblekla se je in se odpeljala v svojem elegantnem avtomobilu na izprehod. Ptiči so peli, vijolice so duhtele in zaželela si je Ivana, ki naj bi ji sedaj ob petju in pomladnem vonju govoril o svoji vroči ljubezni. — Pa Hanica! Zakaj je imenovala Ivana: »moj fant in se delala, kot bi ga bolje razumela kot ona, njegova žena. Pa kaj, saj je Ivan sam uvidel, da res ni mogla ž njim. Ivan ve, da ona zanj skrbi. Vprašala ga je, če je lačen, če je truden; sam je kriv, da ni ž njima kosil. Čemu so mu tudi bolniki vedno prvi . . .

Za preskrbo vojnih invalidov.

Vojska je strašna. Vse, ki znajo misliti, pretresa srce, kadar vidijo uboge reveže, ki jih je pohabila vojska. Družba je dolžna skrbeti za nje, saj so za mило domovino žrtvovali najdražje ude.

Na Dunaju so ustanovili te dni posredovalnico, ki naj bi preskrbela delo vojnim pohabljenecem. Odborova ustanovna seja, kuratorij pravijo odboru, je zborovala v notranjem ministrstvu. Posredovalnica namerava posredovati za Nižjo Avstrijo in za Dunaj. Ustanovne seje so se udeležili zastopniki notranjega ministrstva, namestništva, nižjeavstrijskega deželnega odbora in dunajske občine, dunajske trgovske in obrtne zbornice in zastopniki raznih prizadetih zastopov in društev.

Notranji minister baron Heinold je naglašal, da je pač v prvi vrsti dolžna država skrbeti za v vojski pohabljene vojake. Ne zadoščale bi pa le podpore, marveč preskrbeti se jim mora tudi primerno delo. Hvalil je delo krščanske socialne stranke, ki je novi posredovalnici šla na roko nameravanemu novemu zavodu kot večinski stranki nižjeavstrijskega deželnega odbora in dunajskemu županu. Pozival je podjetnike in delavstvo, naj podpira blagi namen nove ustanove.

Sekčni svetnik dr. Marquet je temeljito obrazložil, kako da bo poslovala nova posredovalnica za pohabljene vojake na Nižjem Avstrijskem in na Dunaju. Posredovala bo osrednja deželna pisarna in uradne okrajne pisarne, ki jih bodo vodili okrajni ubožni svetniki. Deželni urad se bo naslanjal an delavske posredovalnice. Skrbeti se bo moralo za zadostno število takih služb, ki bodo primerne pohabljenecem, katere bodo tudi podpirali. Svoje delo nameravajo omejiti na Nižje Avstrijsko. V kuratoriju (odboru) bodo zastopniki deželnih oblasti in raznih korpo-

Prijetno mora biti sedaj v B., si je mislila. Da, ko bi ona mislila samo nase, bi se bila gotovo odpeljala. Manj skrbne žene in matere bi gotovo odšle ž njim. Ivan je včasih v vsej svoji ljubezni vendar čuden.

Bog ve, če se bo Hanica kedaj omožila. Zakaj je omenila one ženske, ki bi bile vse rade šle z Ivanom. O seveda, samo za zabavo jim je. Morda bo pa slučajno katera teh dam danes ž njim pri eni onih malih mizic večerjala?

Nekoliko se je nasmehnila in jamica, ki jo je Ivan tako ljubil, se je prikazala na njenem licu. Dobro je vedela, da ji nobena ne bo izpodrinila iz srca njenega Ivana. Enakomerno ropotanje avtomobilovo jo je začelo uspavati. Napol je zaprla oči in sanjala dalje. Kaj ko bi nenadoma prišla v B.

Zazdelo se ji je, da čuje Haničen glas: »izpolni možu, v trenutku srčne želje; daj mu sedaj rož, sedaj ko ni prepozno.« — »Ah Hanica, ti si bila Ivanu zelo udana, dala si mu vse, kar si mogla, a osrečim ga samo jaz!«

* * *

racij. Naznanil je, da se ustanovi tudi deželna komisija, ki bo dolžna, da skrbi za vojake, ki se vrnejo z bojišča.

Višji kurator Steiner je izjavil kot predsednik novega odbora, da se posreči namen uvesti pohabljenca zopet v življenje.

Dunajski župan dr. Weiskirchner je izjavil: Dunajska občina hoče sodelovati s svojo posredovalnico za službe in delo kakor tudi kot velepodjetnik. Opozarjal je vlado, da bi bilo že zdaj potrebno ustanoviti osrednjo posredovalnico za delo vsem vojakom, ko se vrnejo iz vojske. Naznanil je tudi, da namerava dunajska občina ustanoviti vojne domove in hiše v zvezi z delavnicami.

Vladni svetnik Häusler je naglašal, da namerava nižjeavstrijska kmetijska družba ustanoviti poljedeljske šole namenjene invalidom.

Deželni odbornik Kunschak je izjavil, da deželni odbor rad naroči okružnim svetnikom da se posvetijo skrbi za vojne pohabljenca. Pozdravlja misel o ustanovitvi vojnih domov in to tembolj, ker že zdaj vojska na razdelitev posestev neugodno vpliva. Nižjeavstrijski deželni odbor namerava zato sprejeti 400 invalidov v poljedeljske šole. Predsednik deželnega kulturnega sveta List je izjavil, da bo mogoče dobiti veliko mest za invalide na kmetih.

× × ×

Mi odločen korak na Nižjem Avstrijskem najboljšo pozdravljamo. Nižja Avstrija ne trpi nič manj in nič več kakor naše slovenske dežele po vojski. Mi trpimo in bomo trpeli še več, ker smo bližje bojišču kot Dunajčani in Nižjeavstrijci. Neobhodno potrebno je zato, da se v tem oziru tudi pri nas kaj stori. Zahvala gre naši Gospodarski zvezi, da na Kranjskem nismo mrli lakote. Ampak v sedanjih resnih časih moramo vsi še bolj delati ne samo na socialnem, marveč tudi na karitativnem polju. Vprašanje vojnih pohabljenec pri nas ni nič manj pereče, kot na Dunaju. Naj se kaj stori!!

Vojni dogodki

od 20. do 26. julija 1915.

Na severnem bojišču še vedno zanjemo zmago za zmago. Ob Dnjestru in Zlati Lipi so bili odbiti vsi ruski napadi. Pri Sokalu smo prekoračili Bug in se ustalili na vzhodnem bregu. Na črti Holm—Lublin smo južno od železnice v zmagovitih bojih vrgli Ruse iz njihovih postojank med Bistrico in Vislo in prodrli naprej. Ivangorod je obkoljen in oblegovalni obroč vsak dan ožji.

Nemško-ruska fronta. Pri Varšavi stoje Nemci pred črto Gora Kalwarija-Blonie. Severno od Visle so nemške čete ob Narevu in Bobru osvojile trdnjavi Rožan in Pultusk in na 40 km dolgi črti prekoračile Narev ter se sedaj že bližajo Bugu. Južno od ceste Mariampol—Kovno so Nemci prodrli naprej in osvojili dve vasi in tri zaporedne ruske postojanke. Pri Rossi-

enniju so Nemci prodrli rusko fronto in vrgli Ruse od Dubisse proti vzhodu. Pri Šavlih je Hindenburg popolnoma porazil 5. rusko armado. Nemci so zasedli Vindavo in prodirajo proti Mitavi in Rigi.

Jugozapadno bojišče. Dne 18. julija zjutraj se je pričela velika druga bitka na celi soški fronti in trajala nad teden dni. V tej strašni borbi so zastavili Italijani vse sile, da bi omajali naše žive zidove in prodrli našo fronto. Za kratek čas so tu in tam že tudi res udri v naše postojanke (osvojili so n. pr. goro sv. Mihaela vzhodno od Zdravščine), toda potem so naše hrabre čete s podvojeno silo navalile nanje in vse izgubljeno ozemlje pridobile zopet nazaj. Italijani so izgubili tudi to veliko bitko in morali odnehati, ne da bi si bili priborili najmanjši uspeh. Izgube so imeli naravnost strašne. — Na koroški in tirolski meji artiljerijski boji.

Dogodki na morju. Dne 23. t. m. zjutraj so naše križarice in ladje uspešno obstreljevale železnico na italijanskem vzhodnem obrežju v dolžini nad 160 kilometrov. Železniške postaje v Chienti, Campo Marino, Fossacesia, Termoli in Ortona so močno poškodovane, one v San Benedetto in Grotta-mare so vsled ognja naših topov zgorle. V Ortoni je vodni stolp razstreljen, pontonski prostor poškodovan, in neki tender vlačilec potopljen. Dve tovarni v Ortoni in ena v San Vito sta zelo težko poškodovani. Porušeni je več tovarniških dimnikov. Železniški viadukti pri Termoli so porušeni, most čez reko Moro so podrli in razen tega je razstreljena ena vojašnica v San Benedetto. Semafor na Tremitskih otokih je razrušen, tamošnji kabel razdrt. Tako je naša mornarica Italijanom vrnila njihov obisk ob dalmatinski obali na dan obletnice bitke pri Visu, ko so obstreljevali — brez vsake naše škode — Gruž in Cartat. Ob tej priliki je naš podmorski čoln potopil italijansko oklopno križarko »Giuseppe Garibaldi«, nakar je italijansko brodovje hitro odplulo.

Zapadno bojišče. Vzhodno od Yperna so Angeleži 20. t. m. zažgali mino nato zasedli kosček zemlje. Pri Souchezu boj še vedno divja. V Argonih so Nemci znova dobro napredovali. Hudi boji se vrše krog Münstra.

Ob Dardanelah in na Kavkazu se boji nadaljujejo.

Izdajatelj Fran Ulreich, Dunaj. — Odgovorni urednik Jože Gostinčar. — Tisk Kat. Tiskarne.

Lekarna „Pri kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc Ljubljana, Rimska cesta šte. 24.

Prporočajo se sledeča zdravila:

Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapljice za želodec, izvrstno, kreplivo in slast do jedi pospešujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapljice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti oguljvanju otrok in proti potanju nog, škatlica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodij, za odstranitev kurjih oces in trde kože, steklenica 70 v.
„Sladin“ za otroke, škatla 60 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec kreplivo sredstvo, steklenica 20 v.
Trpotčev sok, izvrstni pripomoček proti kašlju, steklenica 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v in 4 krono 80 v.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol LJUBLJANA
Mestni trg 18.

Trgovina z modnim in drobnim blagom.

Velika izbor vezenin, čipk, rokavio, nogavlo, otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov, žepnih roboev, ovratnikov, zavratno, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov in vsakovrstnih drugih risb.

Špešno blago

Zmerne cene

Pozor, slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni trgovini

Janko Češnik
(Pri Češniku) LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izbiri najnovejše blago za ženska in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Cene najnižje.

Cene najnižje.

A. & E. SKABERNÉ, Mestni trg šte. 10

Velika zaloga manufakturnega blaga, različno sukno za moške obleke, volneno blago, kakor ševijoti, popelin, delen, itd. za ženske obleke. — Perilno blago, cefirji, kambriki, batisti v bogati izbiri. Različno platno in šifoni v vseh kakovostih in širinah; potrebščine za krojače in šivilje. Flanelaste in šivane odeje, različne preproge za postelje, kakor tudi cele garniture. — Novosti v volnenih in svilenih robcih in šalih. Namizni prti, servijeti in brisalke iz platna in damasta.

Priznana nizke cene!

Posebni oddelek za pletenine in perilo. Vse vrste spodnje obleke za ženske in moške, kakor: srajce, hlače, krila, bodisi iz šifona ali pa tudi pletene iz volne ali bombaža. — Največja izbira v nogavicah v vseh barvah kakor tudi v vseh velikostih za otroke. — Predpasniki najnovejših krojev iz pisanega blaga, šifona, listra in klota. Stezniki ali moderci od najcenejših do najfinejših. Fini batistasti, platneni in šifonasti žepni robci. — Zaloga gosjega perja in puha.

Vedno sveže blago!

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6

prtičije, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za franciškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadružniki, temveč tudi

cela dežela Kranjska

in jih obrestuje po

4³/₄ 0/0

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih obresti 4.75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.